

نگاهی به مجموعه تلویزیونی «جنگ دوست داشتنی» روایت دوست داشتنی از جنگ با حضور «اصغر آقا کتور سینما»

بیمار شریفی
روزنامه‌نگار

در این مجموعه تلویزیونی مخاطب با روی دیگر چهره مردمانی آشنا می شود که هنگام بروز جنگ تحمیلی خانه و کاشانه، درس و مدرسه و خانواده را رها کردند تا به دفاع از میهن بپردازند و همگان بر این باور بودند که این راه بی برگشت است اما در این مسیر ثابت قدم ماندند.

متامدی برای تولید آثاری ماندگار از روزهای ایثار و مقاومت ایران اسلامی توسط فیلمسازان و هنرمندان در دهه های مختلف، هنوز هم ساخت این قبیل برنامه ها مورد توجه قرار می گیرد. در این مجموعه تلویزیونی مخاطب با روی دیگر چهره مردمانی آشنا می شود که هنگام بروز جنگ تحمیلی خانه و کاشانه، درس و مدرسه و خانواده را رها کردند تا به دفاع از میهن بپردازند و همگان بر این باور بودند که این راه بی برگشت است اما در این مسیر ثابت قدم ماندند.

یک زندگی معمولی

این اثر در هر قسمت که کمتر از یک ساعت زمان می برد، قصد دارد بگوید زندگی در دورانی که تیرو گلوله از زمین و زمان بر سر هموطنان مادر مرزهای کشور می بارید، جریان داشت و شاهدان این مدعا همان هایی هستند که روزها و شب ها سرد و گرم دوران دفاع مقدس را چشیده اند.

روایت زندگی معمولی در پشت صحنه جنگ که کمتر به آن پرداخته شده است، از مهم ترین نقاط قوت مجموعه تلویزیونی «جنگ دوست داشتنی» است که بجز در محافل خانوادگی و خودمانی در هیچ گدهای بازگوشده یا شرایطی برای بیان آن فراهم نگشته است.

نگاه متفاوت به جنگ در این اثر تلویزیونی مناسبی و دریافت داستان هر یک از راویان دفاع مقدس که عمری برای این مرز و بوم خون دل خورده اند، می تواند برای نسل جدید که دوران هشت ساله جنگ را تجربه نکرده و ندیده است، دست نیافتنی و دور از انتظار نباشد.

مخاطب با تماشای خاطراتی که از زبان رزمندگان دفاع مقدس روایت می شود، بخوبی پی می برد زندگی در وضعیتی که موشک و تانک امان را از پدران و برادران ما گرفته بود، سپری می شد و آنها که دل در گرو این مملکت داشتند، در کنار مصیبت هایی که بر سرشان آوار می شد، چگونه تاب آوری می کردند.

تلنگری که «جنگ دوست داشتنی» به مخاطب

اسلامی جان خود را بر طبق اخلاص گذاشتند، با زبانی تازه به نسل جدید برسانند. بیان حرف هایی که به مدت ۳۰ دقیقه در این برنامه دفاع مقدسی لحظه ای مخاطب را به خنده وادار می کند و حال و هوای متفاوتی از دوران هشت سال جنگ تحمیلی را به نمایش می گذارد، از سوی راویانی که سختی های جنگ را با تن و گوشت و پوستشان لمس کرده اند بر جذابیت این اثر تلویزیونی افزوده است. عجب شدن این مجموعه تلویزیونی با روحیه و شوخ طبعی اصغر نقی زاده عکاس و رزمنده جبهه که پای ثابت بسیاری از فیلم های سینمایی با موضوع دفاع مقدس بوده است، از جوه متمایز آن با سایر آثاری است که با محوریت جنگ و جبهه در شبکه های مختلف سیما به نمایش درآمده اند.

حرف و حدیث هادرباره قاب شهادت

اصغر نقی زاده ۶۲ ساله که پس از حضور در جبهه، به دلیل آشنایی با حرفه عکاسی، از رزمندگان و عملیات ها عکس می گرفته است، در دوران دفاع مقدس نیز با چاشنی لبخند از رزمندگان پذیرایی می کرده است و می گوید: «از هر کسی عکس می گرفتم شهید می شد و همین موضوع هم سوژه خندیدن بچه ها در جبهه شده بود.»

او که مستند «اصغر آقا کتور سینما» را برایش ساخته اند، ادامه می دهد: «خودم هم داشت باورم می شد و گاهی نگران این موضوع می شدم که نکنند واقعا همین طور است؛ خیلی از افرادی که از آنها عکس گرفته ام شهید شدند و حالا این عکس ها به عنوان تنها عکس های زمان حضورشان در جبهه به یادگار مانده اند.» همراهی مجری برنامه با میهمانی که گاهی هم رزم و گاهی آشنایی دیرینه ای با او دارند، سبب شده است این پیشکسوت دوران جنگ هشت ساله در بخش هایی از گفت و گو با میهمانان همذات پنداری کند یا داستان را با یادآوری و تکمیل خاطرات پیش ببرد و همین امر فضای برنامه را منحصر بفرده کرده است.

حرف های ناگفته از دوران جنگ تحمیلی به قدری زیاد است که با وجود صرف سال های

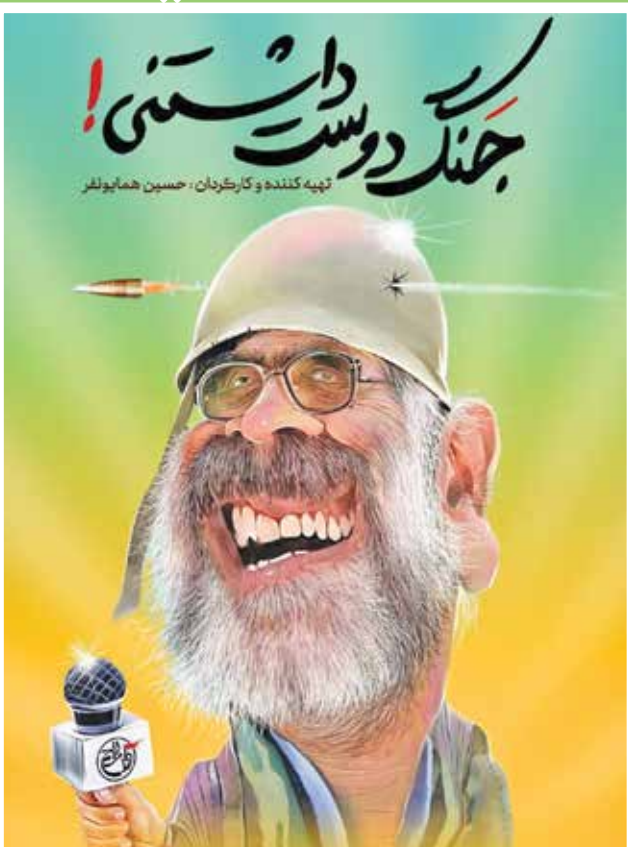
«جنگ دوست داشتنی» نام مجموعه ای تلویزیونی با مضمون اجتماعی است که به کارگردانی حسین همایون فرو و نویسندگی زهرا افشار با اجرای اصغر نقی زاده، میهمان هموطنان مادر سرتاسر ایران اسلامی است. در این مجموعه رزمندگان دوران هشت سال دفاع مقدس با نگاهی نوبه خاطره گوئی از روزهای جنگ می پردازند. فصل اول مجموعه تلویزیونی «جنگ دوست داشتنی» در نوروز سال ۱۴۰۰ پخش شد و فصل دوم این اثر که محصول گروه مستند بنیاد فرهنگی روایت فتح است، در ماه رمضان ۱۴۰۱ روی آنتن شبکه نسیم رفت و شبکه دو سیما در هفته دفاع مقدس ۱۴۰۲ برای نمایش قسمت هایی از آن انتخاب شد. در این برنامه گفت و گو محور که رویکرد جدیدی از دوران دفاع مقدس را به معرض نمایش گذاشته است، میهمانان و یادگاران روزهای جنگ و جبهه با ذکر خاطرات شیرین که از درون مایه طنز نیز برخوردار است، دریچه جدیدی از زمان هشت سال جنگ تحمیلی را برای مخاطب باز می کنند.

بیان یکدستی و همدلی رزمندگان در دوران جنگ و اسارت و خاطرات مشترک صبحگاه و اعزام به جبهه، همگی سوژه برنامه گفت و گو محور تلویزیونی می شوند تا زیبایی ها و جذابیت های دوران مقاومت ایران اسلامی را دوچندان کرده و همگان را پای تلویزیون میخ کوب کنند.

روایتی از زندگی در پشت جبهه ها

روایت جدید از آنچه بر رزمندگان و ایثارگران در زندگی پشت جبهه ها گذشته است و تکیه بر فضای شاد و سراسر شور حاکم بر دوران دفاع مقدس مضمون برنامه «جنگ دوست داشتنی» شده است تا مخاطبی که در آن زمان نزیسته یا تنها از دور به تماشا نشسته است را با خود همراه کند.

گویی سازندگان این مجموعه تلویزیونی با ساخت این اثر قصد یادآوری زندگی پشت خاکریزها برای رزمندگان دوران هشت ساله دفاع مقدس را داشته اند و آمده اند تا پیام همه آنها که روزها و ماه ها برای دفاع از میهن

خاک باشد، جنگیدن هم گاهی دوست داشتنی است، هیچ مادری راضی به مرگ فرزند نیست، اما وقتی شهادت باشد، مرگ هم گاهی دوست داشتنی است، هیچ دورانی سراسر دوست داشتنی نیست، اما در مرور خاطرات، گاهی حتی جنگ هم دوست داشتنی است.»

مرور آنچه در خلاصه مستند «جنگ دوست داشتنی» بیان شده است، می تواند به خوبی فهوای کلام سازندگان این مجموعه را هویدا کند که پشت هر جنگی عشقی ماندگار نهفته است و بانیان این عشق ماندگار آدم هایی هستند که در بطن جنگ، ایثار و از خودگذشتگی به خرج دادند.

جنگ و زخم و درد هیچ گاه دوست داشتنی نیستند؛ اما جای زخم و درد به مراتب برای سربازی که برای دفاع از خاک پا به میدان گذاشته است و قیمت معاوضه شهادت با مرگ را می داند، می تواند شیرین و دلچسب باشد؛ حتی اگر مادرش طعم چشم به راهی را چشیده باشد.

اگرچه یادآوری لحظه های پراز حس خوب زندگی در میانه صحنه های سراسر التهاب و دلهره برای آدمیانی که در سال های اولیه پیروزی انقلاب اسلامی با جنگ نابرابر مواجه شده بودند، سهمگین و دشوار است، اما مرور گاه به گاه آن می تواند مرهمی بر زخم کهنه بازماندگان باشد.

دهه های اول تا سوم انقلاب می زند، به مراتب تأثیر گذارتر و دلنشین تر است؛ آنجا که روایت های واقعی از آنچه بر بازیگران حقیقی سربال هشت ساله جنگ تحمیلی گذشته است، بر زبان جاری می شود و مقابل چشمان مخاطب قرار می گیرد.

و کدام گوش است که با شنیدن حرف های از سردلتنگی رزمندگان روزهای جنگ و جبهه که برای دقایقی زمان را به عقب برمی گردانند تا ندای گر روزگار اشک و لبخند باشند، به باوه گوئی ها و سخنان بیهوده آنان که عنادورزی با دلور مردان این کشور پهناور را پیشه خود ساخته اند، بد هکار می شود؟

شاید تولید آثاری چون «جنگ دوست داشتنی» که مجالتی تازه برای بیان حرف های مگویی دوران هشت سال جنگ تحمیلی یافته اند، همین باشد که فرهنگ و هویت واقعی مردان و زنان ایرانی و مقاومت تنیده شده در تن و جان آنها که هیچ کس یارای مقابله با آن را ندارد، برای مخاطب یادآوری کند.

مرگ وقتی شهادت باشد... در خلاصه این مجموعه تلویزیونی آمده است: «هیچ جنگی دوست داشتنی نیست، اما آدم های جنگ گاهی دوست داشتنی هستند، هیچ زخمی بدون درد نیست، اما جای زخم ها گاهی دوست داشتنی هستند، هیچ سربازی عاشق جنگیدن نیست، اما وقتی دفاع از